

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

27

Rīgā 2012.gada 30.janvārī

Latvijas Republikas Saeimas
priekšsēdētājai Solvitai Āboltiņai

Latvijas Republikas Ministru prezidentam
Valdim Dombrovskim

Saeimā pārstāvēto politisko
partiju (partiju apvienību) frakcijām

pie frakcijām nepiederšajiem
Saeimas deputātiem

Ļoti cienījamā Āboltiņas kundze!
Augsti godātais Dombrovska kungs!
Augsti godātie deputāti, partiju pārstāvji!

No 2012.gada 18.janvāra līdz 24.janvārim Rīgas pilī pēc manas iniciatīvas notika sarunas ar 11.Saeimā ievēlētajām politiskajām partijām. Sarunu mērķis bija noskaidrot katra politiskā spēka pozīciju Latvijai aktuālos jautājumos gan iekšpolitiskā, gan Eiropas Savienības kontekstā.

Noslēdzot sarunas ar 11.Saeimā pārstāvētajām politiskajām partijām un pie frakcijām nepiederšajiem deputātiem, vēlos paust vērtējumu sarunu gaitai un to rezultātiem, kā arī izteikt savu redzējumu par politisko spēku nozīmi parlamentārā demokrātijā.

Vadot sarunas, esmu uzsvēris, ka katrā partija ir atbildīga par partijas programmā doto solījumu izpildi vēlētājiem, tomēr valstiski domājošas partijas un deputāta darbam visupirms jākalpo Latvijas izaugsmes un attīstības interesēm.

Diskusijās un sarunās gūtā informācija rada bažas, ka šajā Saeimas sasaukumā mazinājusies konstruktīvas sadarbības gaisotne starp politiskajiem spēkiem. Līdzās tam aizvien aktuālas ir politiku novilktais „sarkanās līnijas”, kuru pārspīlēta uzturēšana kļūst par nepārvaramu barjeru turpmākai valsts attīstībai un ietekmē tās nākotnes izaugsmes izredzes.

Laikā, kad jāpieņem neatliekami un drosmīgi lēmumi, kas pavērtu jaunu lappusi Latvijas vēsturē, ir svarīgi pārdomāt Latvijas valsts pārvaldības kārtību un attiecības starp valsts varas atzariem, tai skaitā starp valsti un pašvaldībām. Pašreizējā kārtība nodrošina ideālu varas līdzsvaru, bet nenodrošina attīstību, pieļaujot vāju politisko atbildību un veicinot traucējošu sāncensību, nevis kopdarbību.

Pasaulē un Eiropā ir izveidojusies jauna situācija, kas prasa izlēmīgu un atbildīgu valsts pārvaldību. Ja šādas varas kvalitātes netiks nostiprinātas, mēs nevarēsim aizstāvēt savas intereses gandrīz 500 miljonu iedzīvotāju lielajā Eiropas Savienībā. Stipra un vienota vietējā vara ir panākumu atslēga Latvijas interešu aizstāvībai. Darbs jauna valsts pārvaldības modeļa izstrādāsanai jāsāk nekavējoties, lai to varētu vismaz daļēji ieviest jau tuvākajās vēlēšanās.

Viens no Latvijas interešu veidošanas un aizstāvības stūrakmeņiem ir Nacionālais attīstības plāns. Tā izstrāde un pieņemšana bija viens no nozīmīgākajiem partiju sarunās izskatītajiem un Latvijas nākotnei nozīmīgākajiem jautājumiem. Tagad politiskajām partijām ir jāapliecina sarunās dotā apņemšanās un jādod izpildvarai skaidri un nepārprotami signāli valsts attīstības virzienim.

Šim plānam jākalpo par pamatu visu nozaru politikām, reģionālajai attīstībai, nacionālo resursu, struktūrfondu plānošanai un koncentrētai to izmantošanai. Šim plānam jāatspoguļo arī Latvijas pierobežas novadu attīstības perspektīvas. Tas ir visu pierobežas pašvaldību (it īpaši Latgales reģiona) izdzīvošanas jautājums, ko uzsvēru sarunās ar visiem politiskajiem spēkiem.

Nepamatotas ambīcijas ieņemt amatus, uz ko vairākkārt tika norādīts sarunu laikā un kas atspoguļojās arī Saeimas kārtības ruļļa grozījumu izskatīšanas laikā, nedrīkstētu traucēt Nacionālā attīstības plāna ieilgušo izstrādes procesu un šā procesa kvalitatīvu uzraudzību.

Šādai rīcībai nav loģiska pamatojuma un Nacionālā attīstības plāna izstrādes kavēšana var tieši apdraudēt gan Latvijas izredzes veiksmīgi iekļauties Eiropas Savienības nākamajā finanšu plānošanas periodā, gan

neatliekamu problēmu risināšanu. Visiem politiskajiem spēkiem ir jāsniedz sava atbalsts Nacionālā attīstības plāna izstrādei.

Eiropas Savienības valstis šobrīd ir vairāku izšķirīgu lēmumu priekšā. Eiropas vienotās valūtas turpmākās perspektīvas, cilvēku migrācija un mobilitāte, daudzu valstu, arī Latvijas, ekonomiskā dzīvotspēja un demogrāfiskās situācijas apdraudējums ir tikai dažu šo lēmumu aspekti.

Visas partijas sarunu laikā apliecināja, ka Latvijas nākotne ir Eiropas Savienībā, atšķirības paužot vien par dažādu, ar Eiropas Savienības nākotni saistītu lēmumu pieņemšanas aktualitāti un secību. Uzskatu, ka diskusiju rezultātā kopīgi risinājumi tiks atrasti, domājot par Latvijas vietu nākotnes Eiropā, nevis koncentrējoties uz politisko partiju īstermiņa iekšpolitiskiem ieguvumiem.

Esmu gandarīts, ka partijas izteica gatavību atbalstīt Fiskālās disciplīnas likumu. Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē šajā jautājumā varētu tikt pieņemti tikai pēc šā likuma pieņemšanas un saistīto starptautisko līgumu ratifikācijas, kas ir loģisks un savstarpēji saistīts process.

Gaidāmais referendums par otru valsts valodu ir politiskās nestabilitātes un ekonomisko problēmu sekas. Partijas referenduma jautājumā ir skaidri pozicionējušas savu attieksmi. Sarunās tika saņemti pozitīvi signāli un apliecinājums tam, ka pat visatšķirīgāko politisko uzskatu paudēji ir gatavi sarunām un dialoga sākumam, lai meklētu kopīgo un vienojošo dažādu sabiedrības grupu un dažādu pārliecību vidū.

Izskanēja arī viedokļi, ka referendums kļuvis iespējams tikai pateicoties protesta balsīm parakstu vākšanas laikā. Mana dzīves pieredze un pārliecība liek teikt, ka, protestējot un noliedzot, mēs nenonāksim pie kopīgā un vienojošā, nevarēsim uzceļt pārtikušu un plaukstošu Latviju.

Kopš Latvijas valstiskās neatkarības atgūšanas, etniskie jautājumi tik tiešā un atklātā veidā, kā tas notiek patlaban, politiskajās cīņās vēl nav izmantoti. Šobrīd notiek atklāti mēģinājumi valsts valodas jautājumu padarīt par Latvijas sabiedrības šķelšanas instrumentu, kas ir bīstams un nepieļaujams process.

Noliedzot latviešu valodu kā vienīgo valsts valodu, tiek noliegta arī Latvija. Tas ir tikpat pašsaprotami, cik absurdī. Ja patiesi mīlam savu zemi un vēlamies to redzēt pasaules labāko valstu vidū, tikai mūsu pašu ziņā ir dzīves vide un šeit valdošās cilvēku attiecības. Ja mēs būsim vienoti savā izpratnē par Latvijas valsts pamatiem, vērtībām un mērķiem, tad provokācijām un manipulācijām ar sabiedrisko domu Latvijā nebūs vietas.

Latvijas nākotnes un nākamo paaudžu vārdā mūsu uzdevums ir rast vienotus pamatus sabiedrības saliedēšanai, jo esmu drošs, ka neviens nevēlas dzīvot valstī, kuru apdraudētu etniskas nesaskaņas, nemieri vai

konflikti. Tikai mierā un drošībā par nākotni iespējama izaugsme un attīstība.

Visiem, kas ciena šīs valsts pamatvērtības, jūtas piederīgi šai valstij un vēlas te dzīvot, ir jāapzinās, ka Latvija ir vienīgā vieta pasaulē latviešu valodas un latvisķā dzīvesveida saglabāšanai.

Tajā pašā laikā Latvijā vēsturiski dzīvojošo tautību un lietojamo valodu dažādība ir Latvijas bagātība, kas pierāda sabiedrības briedumu, toleranci, vērtības un savstarpēju cieņu, ko šajā zemē dzīvojošie cilvēki apliecinājuši vairākos vēstures pavērsienos daudzu gadu desmitu laikā.

Es aicinu visus Latvijas pilsoņus, kas piedalīsies referendumā un apsver iespēju balsot par otru valsts valodu Latvijā, nepadarīt to par protesta balsojumu pret atsevišķu politiku paveikto vai nepaveikto. Būsim gudri arī šoreiz, neļausim izpostīt tos pamatus, uz kuriem varam uzceļt stipru ēku, lai tajā labi justos visi Latvijai piederīgie!

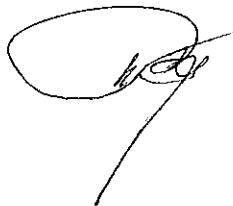
Jau šobrīd pie manis ir vērsušās sabiedriskas organizācijas, iedzīvotāji un atsevišķi politiķi, paužot vēlmi iesaistīties sabiedrības saliedētības veicināšanā, lai dotu savu ieguldījumu ar referendumu saistīto jautājumu identificēšanā un risinājumu meklēšanā.

Saeimai un Ministru kabinetam ir jāapkopo referendumu sniegtās mācības, lai tās tiktu atspoguļotas integrācijas un valodas rīcībpolitikā un aizsāktā diskusija nebeigtos tikai ar balsojumu 18.februārī, atstājot virkni neatbildētu jautājumu.

Saeimai nebūtu jākavējas ar Satversmes grozījumiem, lai nākotnē izskaustu jebkādas iespējas demokrātiskā sabiedrībā nepieļaujamu vai Latvijas kā nacionālas valsts pamatiem neatbilstošu referendumu ierosināšanai.

Nemot vērā iepriekš minēto, izsaku cerību, ka partiju pārstāvji notikušajās sarunās apliecināto labo gribu īstenos konkrētos darbos, nodrošinot šobrīd valstij nozīmīgāko lēmumu pieņemšanu. Tomēr tas būs iespējams tikai tad, ja meklēsim kopīgo un vienojošo, nevis iesim vieglāko ceļu, uzsverot atšķirīgo.

Valsts prezidents

Andris Bērziņš